

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C116 – WEL9**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 9 februari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het bewaken van de kwaliteit in de kinderopvang	3
Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het innemen van foliumzuur door zwangere vrouwen	
Vraag om uitleg van mevrouw Sophie De Wit tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van foliumzuur	5
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het afsluiten van een protocol met de federale minister van Justitie over kindermishandeling	9
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de zelfstandige kinderdagverblijven	12
Vraag om uitleg van mevrouw Sophie De Wit tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de financiële gezondheid van de Vlaamse vzw-woonzorgcentra	15
Vraag om uitleg van de heer John Crombez tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vergoeding voor het gebruik van muziek in instellingen	18
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een meerjarenakkoord voor de zorg- en non-profitsector	19

■

Voorzitter: de heer Tom Dehaene

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het bewaken van de kwaliteit in de kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een vraag over de kwaliteitsvereisten in de kinderopvang. Voor de kinderopvang gelden drie vereisten: er moeten voldoende plaatsen voorhanden zijn, ook voor een ruim publiek, en er zijn kwaliteitsvereisten.

We stellen echter vast dat in Vlaanderen alsmaar meer laaggeschoolden in de kinderopvang aan de slag gaan. Begrijp me niet verkeerd: ik wil niet zeggen dat dit verkeerd is. Mijn zorg is de kwaliteitsbewaking. Goede opvang is immers meer dan op kinderen passen; dat vereist een grote pedagogische competentie. Het gezaghebbende UNICEF vestigt ook nadrukkelijk de aandacht op het belang van de pedagogische competenties en op de kwaliteit van de personen die in de kinderzorg werken.

Een aantal gemeenten hebben de intentie om kinderopvang door vrijwilligers of zelfs jobstudenten aan te bieden. Daarover wil ik u een vraag voorleggen. Conform de aanbevelingen van UNICEF en onze overtuiging dat het van wezenlijk belang is om aan onze kinderen een kwalitatief hoogstaande opvang aan te bieden, rijst de vraag hoe het streven naar maximale kwaliteit kan worden verzoend met het inzetten van vrijwilligers en jobstudenten die niet of nog niet over de nodige kwalificaties beschikken.

En ik heb nog een bijkomende vraag. Leidt de inschakeling van vrijwilligers en jobstudenten niet tot de uitholling van het diploma van kinderverzorgster? Op welke manier kan de kwaliteitsbewaking door de Vlaamse overheid worden georganiseerd?

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik vraag het woord met enige schroom, want ik ben geen lid van deze commissie. Ik heb wel een probleem met het feit dat hier wordt geïnsinueerd dat laaggeschoolden niet in staat zijn goede kinderopvang aan te bieden. Ik denk dat mensen die vandaag kinderopvang willen aanbieden opdat wij ons beroep zouden kunnen combineren met ons gezin, eigenlijk een roeping hebben, net zoals leerkrachten. Eigenlijk heeft dat niets met scholingsgraad te maken.

U vraagt zich af of het kan dat gemeenten een beroep doen op vrijwilligers en jobstudenten. Over jobstudenten kan men zich inderdaad afvragen of ze wel genoeg ervaring hebben. Maar als men bereid is vrijwillig kinderen van anderen op te vangen, kunnen we dat alleen maar toejuichen, temeer omdat er in Vlaanderen een tekort is aan kinderopvang.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, collega's, afgezien van het feit dat kinderopvang al uitvoerig aan bod is gekomen bij de bespreking van de beleidsnota, deel ik tot in hoge mate het standpunt van mevrouw Homans. Ik begrijp dat controle nodig is om erop toe te zien dat de kinderopvang goed gebeurt. Maar men moet er toch voor zorgen dat de vereisten om onthaalouder te kunnen worden, haalbaar zijn. Er is immers al een tekort aan opvang. En ik heb veel bewondering voor mensen die deze job willen uitoefenen, zoals ik ook leerkrachten bewonder. Het is niet evident om een hele dag met kleine kinderen bezig te zijn. Ik denk dat de mensen die het doen echt een hart voor kinderen hebben, want anders houdt men dat echt niet vol.

Mevrouw Patricia De Waele: Collega's, u hebt de essentie van mijn vraag niet goed begrepen. Ik heb duidelijk gezegd dat ik niet beweer dat het een slechte zaak is dat laaggeschoolden in de kinderopvangsector werken.

De voorzitter: Mevrouw, u valt in herhaling. U kunt straks in de repliek reageren.

Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, collega's, ik veronderstel dat u verwijst naar het rapport van UNICEF dat begin dit jaar werd voorgesteld. Een van de aandachtspunten daarin was inderdaad de nood aan voldoende kwalificaties en competenties in de kinderopvang. De Vlaamse overheid is ervan overtuigd dat voor kwaliteitsvolle kinderopvang de kwalificaties en competenties van het personeel van zeer groot belang zijn. Vandaar dat zowel in het regeerakkoord als in mijn beleidsnota aandacht wordt geschonken aan de kwaliteit van de opvang. Daarover hebben we hier al een aantal keren gesproken.

Het decreet Kinderopvang en de uitvoeringsbesluiten moeten er mee voor zorgen dat iedereen die kinderen opvangt, daartoe over de juiste competenties beschikt. Samenwerking met de minister van Onderwijs zal nodig zijn voor de competentieverwerving. Er zal een afweging moeten gebeuren. De uitbreiding via het kaderdecreet Kinderopvang is een ambitieuze zaak. In dat plan moeten kwalificaties, competenties en een beleid inzake kwaliteit aan bod komen. Maar uiteraard is het ook onze ambitie het aantal kwaliteitsvolle opvangplaatsen betekenisvol te verhogen.

Inzake competenties zijn er twee aspecten. Vooreerst moeten we zorgen voor voldoende aanbod aan opleidings- en vormingsmogelijkheden in functie van de noden in de kinderopvang. Het doel is mensen met de vereiste opleiding naar de kinderopvang te leiden en diegenen die in de kinderopvang werken, voldoende mogelijkheden tot bijscholing aan te bieden. Om maximale kwaliteit te realiseren is niet enkel de basisopleiding van kinderopvangbegeleiders van belang. Ook het opdoen van ervaring op de werkvloer – en dat is het tweede aspect – onder begeleiding van ervaren personen, is onvervangbaar om kwaliteit te kunnen aanbieden. Inspanningen om hen te begeleiden en om hun competenties te verhogen, zijn op hun plaats en het proces daartoe is op gang gebracht.

Het is essentieel dat competentiegericht denken in de kinderopvang centraal komt te staan. Competentieverhoging moet via veel wegen gebeuren, met een breed scala van traditionele en nieuwe opleidingsmogelijkheden, geïndividualiseerde opleidingstrajecten, gekwalificeerde opleidingen en de combinatie van werken en leren. Zo moeten bijvoorbeeld elders verworven competenties van deze werknemers gevaloriseerd kunnen worden. Een competentiebeleid betekent ook dat er op de werkvloer zelf voldoende aanbod van coaching en training is. De noodzaak in te zetten op kwaliteit in de kinderopvang staat los van het al dan niet betrekken van vrijwilligers bij de kinderopvang. De inzet van vrijwilligers kan mijns inziens zeer zinvol zijn, zolang ze niet in de plaats van de kinderverzorgsters komen, maar een aanvullende rol vervullen.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik dank u voor het antwoord. Ik herhaal dat men mijn vraag verkeerd heeft geïnterpreteerd. Ik wou een verduidelijking over het inzetten van jobstudenten, en die heb ik nu van de minister gekregen. Ik versta het zo dat ze enkel kunnen worden ingezet als ze onder het toezicht staan van iemand met de nodige diploma- of kwaliteitsvereisten. Is dat juist? *(De minister knikt instemmend)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Vera Van der Borgh, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het innemen van foliumzuur door zwangere vrouwen

Vraag om uitleg van mevrouw Sophie De Wit tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gebruik van foliumzuur

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Voorzitter, minister, collega's, de aanleiding van mijn vraag is een internationaal congres dat in januari in Brussel is gehouden. Er waren vertegenwoordigers uit negen landen: Frankrijk, Duitsland, Italië, Polen, Spanje, Zweden, Engeland, Nederland en België. Daar zijn ervaringen uitgewisseld over het gebruik van foliumzuur.

Uit studies blijkt dat vrouwen die zwanger willen worden of nog maar pas zwanger zijn geworden, best foliumzuursupplementen innemen. Foliumzuur innemen voor de conceptie en tijdens de eerste maand van de zwangerschap, verkleint de kans op een baby met een open rug of waterhoofd met 70 percent. Het is dus belangrijk om deze boodschap door te geven aan alle vrouwen die net zwanger zijn en/of – nog beter – vrouwen die de intentie hebben om zwanger te worden.

In verschillende Europese landen, zoals Nederland, wordt daar zeer intensief preventief rond gewerkt. Ook in Wallonië zijn er al initiatieven genomen. Hetzelfde geldt voor Vlaanderen. Zo stond er in het Nationaal Voedings- en Gezondheidsplan (NVGP) van 2005 al een verwijzing. Kind en Gezin heeft op zijn website suggesties geplaatst voor vrouwen die net zwanger zijn of zwanger zullen worden. Men spreekt daar van 1 maand voor de geplande zwangerschap tot 3 maanden erna.

De cijfers liegen er echter niet om, op Europees niveau wordt 42 percent van de vrouwen ongepland zwanger. Preventief werken is de boodschap. We moeten nog voor de zwangerschap informatie verspreiden. Gelukkig kreeg ik tijdens de voorbereiding van mijn vraag verschillende keren de bevestiging dat zowel huisartsen als gynaecologen vaak die boodschap meegeven. Alleen vind ik dat Vlaanderen nog te weinig doet en wellicht nog meer kan concretiseren, sturen en aanbevelen. Twee op de duizend baby's, voor Vlaanderen zijn dat jaarlijks een 120-tal kinderen, worden geboren met een open rug of een waterhoofd.

In Nederland heeft men de extra kosten berekend voor een patiënt met open rug of waterhoofd. Dat kan oplopen tot 450.000 euro tot de leeftijd van 18 jaar. Dat zijn aanzienlijke bedragen. Ik denk dat het nuttig is dat Vlaanderen middelen vrijmaakt voor een degelijk preventiebeleid. Trouwens, de universiteit van Gent heeft al wat initiatieven genomen.

Minister, bent u bereid om foliumzuurpreventie bij vrouwen die zwanger willen worden, op te nemen in uw preventiebeleid? Zo ja, op welke manier wenst u dit aan te pakken? Bent u op de hoogte van de aanpak in de ons omringende landen? Bent u op een of andere manier betrokken geweest bij het congres waarvan sprake in het begin van mijn vraag?

De voorzitter: Mevrouw De Wit heeft het woord.

Mevrouw Sophie De Wit: Voorzitter, minister, ik ga niet alles herhalen, de heer Dehaene heeft het belangrijkste al gezegd. De aanleiding voor mijn vraag om uitleg is ook het project aan het UZ Gent rond preconceptuele consultaties. Men gaat er koppels die kinderen willen, begeleiden.

Daarnaast vloeit mijn vraag voort uit een persoonlijke ervaring waar ik zeer versteld van stond. Nog niet zo lang geleden ben ik bevallen van een gezonde zoon. Uit de nachtelijke gesprekken met de verpleging toen, is gebleken dat dat wel eens anders is en dat dat vaak te wijten is aan heel kleine zaken zoals het gebrek aan foliumzuur. Tot enkele maanden geleden dacht ik dat zoiets beperkt zou zijn tot bepaalde groepen van de bevolking die niet alle informatie krijgen en zich niet tijdig laten controleren bij de gynaecoloog enzovoort. Ik ben recent tot de pijnlijke vaststelling gekomen dat dat niet klopt. In mijn eigen kennissenkring

zit een koppel dat dat niet wist en door de gynaecoloog niet op de hoogte gebracht werd van het belang van foliumzuur. Dat zijn geschoolde mensen. Twee weken geleden beviel de vrouw van een kindje met een afwijking. Het komt dus in alle lagen van de bevolking voor.

Bizar genoeg stroomt de informatie nog altijd onvoldoende door. Het gaat om een pilletje, het doet geen pijn, het kost niets, men wordt er niet ziek of misselijk van, ter informatie van de heren onder ons. Het is een heel simpele manier om aan preventie te doen. Het kan enorme kosten voor de samenleving uitsparen, om nog niet te spreken van de prijs – en het emotionele leed – die het gezin betaalt.

Minister, bent u op de hoogte van dit probleem? Zelf was ik heel erg geschrokken. Zo ja, welke maatregelen neemt u om dit gebruik te promoten?

Zijn er reeds in het verleden campagnes opgestart ter promotie van het foliumzuurgebruik? Zo ja, wat waren de resultaten?

Bestaat er statistisch materiaal om te weten hoeveel percent van de zwangere vrouwen foliumzuur neemt? Zo ja, welke specifieke conclusies kunnen hieruit worden getrokken over leeftijd, achtergrond enzovoort? Dat kan ons leren welke groepen we moeten aanpakken. Maar ik zeg het nog eens, het gebrek aan informatie is niet zo eng of beperkt als ik dacht. Het is belangrijk, en deze maatregel zal weinig geld kosten.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Voorzitter, in de eerste plaats wil ik onderstrepen dat mijn fractie in de vorige legislatuur al een voorstel van resolutie heeft ingediend in verband met foliumzuurgebruik. Ik wil maar zeggen dat men niet moet wachten op een congres om een initiatief te nemen.

Mevrouw De Wit, of mensen veel of weinig gestudeerd hebben, of ze intelligent zijn of niet, dat doet niet direct ter zake. Dat staat niet in verhouding tot hun medische kennis. Ik weet waarover ik het heb. Ik stel heel dikwijls vast dat de er bij de Vlaming een heel groot analfabetisme heerst op dat vlak. Misschien moet ik nog eens pleiten – ik heb dat hier al gedaan – voor meer aandacht voor de gezondheidszorg op de middelbare school. Heel veel zaken zouden kunnen worden vermeden als de mensen ietwat meer inzicht zouden hebben in gezondheidsleer.

Ik moet het belang van foliumzuur niet meer benadrukken. Het heeft niet alleen invloed op zwangerschap en mogelijke afwijkingen aan de neuraalbuis: te weinig foliumzuur leidt ook tot problemen met de rode bloedcellen. Dan krijgt men een soort anemie. Gebrek aan foliumzuur zou ook verband houden met een hersentrombose op oudere leeftijd. Het volstaat echter niet om foliumzuur beginnen in te nemen als er een zwangerschap is vastgesteld: de vrouw in kwestie moet er op voorhand mee beginnen. Heel veel sensibiliseringsinitiatieven zullen mensen er doen aan denken als ze zwanger zijn, maar hen zeker niet overtuigen van er op geslachtsrijpe leeftijd al mee te beginnen.

Misschien is het wel nuttig om over andere mogelijkheden te gaan nadenken. Zoals men al jaren probeert van het zoutgehalte in het brood omlaag te krijgen, kan men misschien het omgekeerde gaan doen en foliumzuur toevoegen aan de voeding zodat iedereen er genoeg van binnenkrijgt. Voor zover mij bekend, kan men moeilijk aan overdosering doen als men verstandig te werk gaat. Er moet eens worden nagedacht over een gesystematiseerde manier om de Vlamingen voldoende foliumzuur te laten innemen. Men moet beseffen dat men zelfs bij een zeer uitgebalanceerde voeding niet of maar net voldoende foliumzuur binnenkrijgt. Dat is dan nog in de veronderstelling dat men elke dag zeer evenwichtig eet, wat zelden gebeurt. Ik pleit voor de systematische toediening van foliumzuur.

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, ik ben mij uiteraard bewust van de enorme impact van aandoeningen zoals spina bifida en hydrocefalus op de kwaliteit van het alledaagse leven van de betrokkenen en hun omgeving, en van de hoge kost van behandeling en opvolging ervan.

Het belang van preventie – dit is voldoende foliumzuurinname voor en tijdens het begin van de zwangerschap – wordt algemeen aanvaard als belangrijke maatregel om het risico op neuraalbuisdefecten te verminderen, en is mij welbekend. Ik ben het dan ook met u eens dat preventie-initiatieven ter zake heel zinvol kunnen zijn. Om die reden volg ik de wetenschappelijke onderbouw voor onder andere voedselverrijking en aanvulling met foliumzuur in de periode voorafgaand aan de conceptie nauwgezet op.

Voedingssupplementen invoeren is echter een Belgische, en geen Vlaamse, bevoegdheid. In het Nationaal Voedings- en Gezondheidsplan 2005-2010 van mijn federale collega wordt hier aandacht aan besteed en zullen maatregelen worden uitgewerkt met betrekking tot deze problematiek. Zo zouden bijvoorbeeld specifieke aanbevelingen voor foliumzuur deel uitmaken van de voedingsbrochure van het NVGP.

Bij verrijking van basisvoedingsmiddelen moeten ook de mogelijke risico's in kaart worden gebracht voor het deel van de bevolking dat er geen gezondheidswinst van ondervindt. Bijvoorbeeld de kans dat bepaalde bevolkingsgroepen, onder anderen kinderen, ongewild te veel foliumzuur zouden innemen. De wetenschappelijke evidentie van mogelijke risico's van het toevoegen van foliumzuur aan basisvoeding, zoals brood, is nog onvoldoende krachtig om definitieve uitspraken te doen, maar maant wel aan tot omzichtigheid. Zo zijn er aanwijzingen dat door de inname van foliumzuur de transformatie van een goedaardig naar een kwaadaardig gezwel bij dikkedarmkanker kan worden versneld.

In het kader van het Vlaams actieplan voeding en beweging zal ik waken over de nodige afstemming tussen het federale beleidsplan en de Vlaamse visie hierop. Er is al naar verwezen: uiteraard zullen we bekijken of we in dat Vlaams actieplan nieuwe initiatieven kunnen nemen ter zake. De snelste en eenvoudigste oplossing om de doelgroep te bereiken, bestaat erin de betrokken zorgverleners ervan te overtuigen bij een zwangerschapswens systematisch foliumzuur voor te schrijven. De individuele praktijkvoering behoort echter al evenmin tot onze bevoegdheden. De meeste medische disciplines beroepen zich in de dagelijkse praktijk wel op aanbevelingen of richtlijnen. In dat kader heeft bijvoorbeeld Domus Medica, de wetenschappelijke vereniging van huisartsen en een partnerorganisatie in het Vlaamse preventief gezondheidsbeleid, een aanbeveling ontwikkeld met betrekking tot de preventie van neuraalbuisdefecten. Ik kan u het adres van de website ter zake geven, mocht dat u interesseren.

In Vlaanderen is het voorschrijven van foliumzuur in het geval van een zwangerschapswens of bij het begin van de zwangerschap al een ingeburgerde praktijk. Sensibiliseren op het vlak van gezondheidspreventie is wel mijn bevoegdheid, maar ervaringen in andere landen, waaronder Nederland, leren me dat belangrijke groepen als vrouwen met een lage opleidingsgraad, een lage sociaal-economische status of van een jonge leeftijd, en vrouwen die niet afkomstig zijn uit het land, niet of onvoldoende worden bereikt met algemene voorlichting. Ik denk dat we dat hier trouwens al eens hebben besproken.

Het is mijn bedoeling om te blijven inzetten op de actieve sensibilisering van jonge vrouwen vóór hun zwangerschap, via de kanalen van de eerstelijnsgezondheidszorg. Zoals gezegd zullen we dat ook mee in overweging nemen bij de uitvoering van het actieplan. In samenwerking met de Vereniging voor Spina Bifida en Hydrocephalus kunnen sensibiliserende boodschappen worden verspreid via de mediakanalen die worden bezocht door vooral oudere meisjes. Ik wil ook de vraag stellen aan minister Smet in welke mate het onderwerp een plaats kan krijgen in de seksuele en relationele opvoeding op school.

In sommige omliggende Europese landen en elders in de wereld neemt de overheid maatregelen in het kader van de preventie van neuraalbuisdefecten. Ik ben daarvan op de hoogte,

en ook van de overwegingen en contextuele aspecten die hebben meegespeeld bij de keuze voor een bepaalde beleidsstrategie, of voor het aanpassen van die strategie. Zo blijkt, bij vergelijking van strategieën in diverse landen, dat voorlichting het gebruik van supplementen, waaronder foliumzuur, rond het tijdstip van de conceptie kan bevorderen, maar uiteraard alleen bij vrouwen met een geplande zwangerschap. Dat betekent dat in landen zoals de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Ierland en Australië, waar het aantal geplande zwangerschappen veeleer laag ligt, de effectiviteit van voorlichting beperkter zal zijn dan in landen waar dat percentage hoger ligt. In landen als Zweden en Noorwegen is bijvoorbeeld 80 percent van de zwangerschappen gepland. Voorlichting heeft er een breed bereik. Dat is voor Zweden een van de redenen om niet te kiezen voor een verplichte verrijking, maar voor het actief benaderen van vrouwen die in aanmerking komen voor preconceceptiezorg. Voorlichting bereikt in Nederland vooral hoogopgeleide autochtone vrouwen. Ongeveer de helft van de vrouwen binnen die groep gebruikt op de juiste manier een foliumzuur-supplement in de periode rond de conceptie. Dat is een van de hoogste percentages wereldwijd. Het percentage bij allochtone vrouwen en vrouwen met een lage opleiding ligt beduidend lager. Ook in andere landen lijken voorlichtingscampagnes precies vrouwen die niet uit het land afkomstig zijn of een lage opleiding hebben, onvoldoende te bereiken.

Mevrouw De Wit, in het verleden heeft de Vlaamse overheid geen campagnes gevoerd over dit thema. Met betrekking tot de vraag welk percentage van de zwangere vrouwen foliumzuur inneemt, hebben we op Vlaams niveau geen statistisch materiaal beschikbaar dat die informatie zou kunnen verschaffen.

Mijnheer Dehaene, u stelde een vraag over de betrokkenheid bij het congres. In 2007 subsidieerde de Vlaamse overheid de Internationale Federatie voor Spina Bifida en Hydrocephalie voor de organisatie van de internationale meeting over foliumzuur en preventie van neuraalbuisdefecten op 8 en 9 november 2007. In augustus 2009 werd ik gevraagd om te spreken tijdens een symposium dat op 19 september 2009 werd georganiseerd door de Vereniging voor Spina Bifida en Hydrocephalus, maar dat symposium werd uitgesteld. Ik ben niet betrokken bij het internationaal congres dat eind januari in Brussel plaatsvond over dit thema en dat werd gecoördineerd door de International Federation for Spina Bifida and Hydrocephalus.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat u de kanalen die vandaag bestaan, wilt gebruiken om vooral ook de afstemming met de federale overheid mogelijk te maken. In de Verenigde Staten zijn er inderdaad veel ongeplande zwangerschappen. Dat is misschien de reden waarom men er doet wat de heer Tack voorstelt, namelijk in voeding, in ontbijtgranen, 25 tot 100 percent van de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid foliumzuur verwerken. Ook in Nederland heeft de Gezondheidsraad het advies geformuleerd om toch meer foliumzuur op te nemen in ontbijtgranen, maar ook in brood. Volgens de informatie die ik heb kunnen verzamelen, zijn de neveneffecten relatief beperkt: het teveel aan foliumzuur zou worden uitgeplast en geen verdere schade kunnen toebrengen. Ik ben echter geen specialist.

Minister, ik ben blij dat u daar aandacht voor zult hebben. Ik ben wel benieuwd wat de verdere stappen betreft, vooral omdat we merken dat Wallonië ter zake blijkbaar een gericht beleid voert. Ik hoop dat we de juiste signalen kunnen geven in de volgende aanbevelingen en richtlijnen die Vlaanderen, eventueel samen met de federale overheid, zal geven aan de diverse actoren.

De voorzitter: Mevrouw De Wit heeft het woord.

Mevrouw Sophie De Wit: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik noteer vooral dat u via het Departement Onderwijs wilt gaan met betrekking tot die eventuele voorlichting op scholen. Dat is belangrijk. Verdere preventie en promotie kunnen op een eenvoudige manier.

Er zijn allerlei soorten media. Er zijn natuurlijk de folders, maar gewoon een affiche hangen in een wachtkamer kan vaak al voldoende zijn, en dat niet alleen bij de huisartsen en gynaecologen, maar bijvoorbeeld ook in OCMW-wachtzalen. Er zijn veel mogelijkheden en kanalen om mensen te bereiken en hen diets te maken dat dit belangrijk kan zijn.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Minister, uit uw antwoord blijkt andermaal de noodzaak de bevoegdheden qua Gezondheidszorg zo snel mogelijk naar Vlaanderen over te brengen. U hebt tweemaal gezinspeeld op het feit dat iets niet tot onze bevoegdheden behoort. Van ons mag u dus al uw invloed gebruiken om die bevoegdheden integraal hierheen te krijgen. We zullen zien.

Die website interesseert me dus wel degelijk. Kunt u het adres daarvan geven?

Minister Jo Vandeuren: Het adres is www.domusmedica.be/kwaliteit/aanbevelingen/overzicht/preconceptieadvies-horizontaalmenu-387/1117-neuraalbuisdefecten.html.

De heer Erik Tack: Ik ben gelukkig met uw antwoord dat u toch uw collega van Onderwijs wilt aanspreken. Ik heb hier in het verleden immers andere dingen gehoord. Het onderwijs zou al te veel aan het hoofd hebben. Ik ben blij dat u dat idee genegen bent.

Ik heb er geen idee van hoeveel zwangerschappen bij ons ongepland zijn. Hebt u daar cijfers over? Dat is misschien nuttig voor het beleid. Mocht dat cijfer bij ons ook hoog zijn, is dat een bijkomend element dat een rol kan spelen bij het bepalen van een aanpak van die problematiek. Ik weet eigenlijk ook niet hoe ze dit in Wallonië aanpakken. Ik hoor dat er een aantal initiatieven zijn, maar ik weet niet welke initiatieven. Het lijkt me ook interessant om dat te weten.

Ik wil er ten slotte op wijzen dat we vorige week ons voorstel van resolutie van voorheen opnieuw hebben ingediend. We hopen dan ook dat dit zo snel mogelijk ter sprake kan komen.

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Ik kan nu niet meteen antwoorden op die vragen, maar ik zal dat laten opzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Tom Dehaene treedt opnieuw als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het afsluiten van een protocol met de federale minister van Justitie over kindermishandeling

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, geachte leden, in de commissievergadering van 12 januari laatstleden hebben mevrouw Vogels en mevrouw De Waele vragen gesteld naar aanleiding van de toename van het aantal gevallen van kindermishandeling. Ook andere leden, onder wie ikzelf, hebben zich toen in het debat gemengd. Minister, we hebben u gevraagd welke initiatieven u zou nemen.

In het ruime debat dat toen is gevolgd, hebt u onder meer gezegd dat u eind maart, begin april van dit jaar een protocol zou afsluiten met de federale minister van Justitie. Op die manier zou een samenwerking tussen de beleidsdomeinen die het meest betrokken zijn bij de preventie, aanpak en bestrijding van kindermishandeling, namelijk Welzijn en Justitie, geconcretiseerd kunnen worden in een aantal afspraken en initiatieven. U bent daar toen verder niet op ingegaan.

Ik was verbaasd toen ik in een artikel in Het Belang van Limburg van donderdag 28 januari las dat er al een rits initiatieven in het protocol zouden zijn opgenomen. Dat stond in de krant doordat sp.a-Kamerlid Magda Raemaekers de minister van Justitie daarover had bevraagd. Ik las dat er wordt gesproken over één centraal overlegorgaan en één per gerechtelijk arrondissement. Men heeft het ook over voorstellen om de bevolking te informeren, om hulpverleners en gerechtsmedewerkers op te leiden en over een stappenplan voor justitie en hulpverlening om te komen tot een ideale manier om kindermishandeling aan te pakken.

Minister, ook de voorbije 5 jaar was dit een van mijn bekommernissen. Hoe komt het dat u tijdens het uitgebreide debat in de commissie geen toelichting hebt gegeven bij dit protocol, waarvan u de finalisering hebt aangekondigd voor eind maart, april 2010, terwijl uw federale collega van Justitie amper 2 weken later wel toelichting kon geven bij de geplande initiatieven die in het protocol zouden worden opgenomen? Ik mag er toch van uitgaan dat u het belangrijk genoeg vindt om ook dit parlement daarover volledig in te lichten.

Minister, kunt u bevestigen dat de genoemde initiatieven daadwerkelijk zullen worden opgenomen in dit protocol? Staan er nog andere afspraken of initiatieven in, die niet in de krant staan?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Mevrouw Van der Borght, ik heb de vraag en het antwoord ook gelezen. Ik heb uw vraag ook gehoord. De minister heeft hier enkele weken geleden inderdaad gezegd dat er werk van wordt gemaakt. Ik kan alleen maar heel blij zijn dat het snel gebeurd is, zoals blijkt uit de vraag en het antwoord van de minister van Justitie. Mevrouw Van der Borght, u vindt nu blijkbaar dat het wat te snel gegaan is. We moeten daarmee tevreden zijn.

Minister, u weet dat we het regelmatig hebben over kindermishandeling. We plaatsen dat graag ruimer in de totale problematiek van intrafamiliaal geweld. De vraag en het antwoord van minister De Clerck gaan specifiek over kindermishandeling. Is het protocol daartoe beperkt of is het ruimer? Indien het beperkt is tot kindermishandeling, komt er dan nog een afzonderlijk protocol voor het andere segment van intrafamiliaal geweld?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw Van der Borght, ik heb bevestigd dat het protocol eraan stond te komen. Er zijn mij geen details gevraagd. Onwetend kan men niet zondigen. Ik heb helemaal niet bewust geprobeerd om iets te verbergen.

De eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat het werk aan dat protocol al een aantal jaren geleden is gestart. Het is niet iets van de laatste periode. Een tweetal jaar geleden leidde dit al tot een akkoord tussen de Franse Gemeenschap en Justitie. Vandaar dat de minister van Justitie hierover wat dingen kan vertellen. Er is een precedent, waarop de onderhandelingen geïnspireerd zijn. Voor ons is dit afsprakenprotocol kindermishandeling in de laatste fase van onderhandeling. Nog deze week zitten we hierover samen met het kabinet van de minister van Justitie.

Het afsprakenprotocol kindermishandeling bevat, zoals het momenteel voorligt, als eerste element de oprichting van overlegstructuren. De arrondissementele raden voor slachtofferbeleid zullen regelmatig samenkomen om structurele problemen in de aanpak van kindermishandeling te bespreken. Dit kan eventueel in een subwerkgroep of een welzijnsteam kindermishandeling, zoals nu al gebeurt in een aantal gerechtelijke arrondissementen. Hierin zijn diensten uit de hulpverlening, de gerechtelijke wereld en politionele diensten vertegenwoordigd. Naast het organiseren van overleg in het kader van kindermishandeling zullen zij structurele problemen bij de aanpak van kindermishandeling signaleren aan de Vlaamse interdepartementale cel kindermishandeling.

Er wordt een Vlaamse cel kindermishandeling opgericht, interdepartementaal, waarin Welzijn en Justitie als evenwaardige partners samenwerken. Naast de bevoegde Vlaamse en federale ministers worden ook hier de hulpverlening, de gerechtelijke wereld en de politionele diensten vertegenwoordigd. Deze cel zal actief meewerken en zoeken naar oplossingen voor de gesignaleerde structurele problemen. Daarnaast zal ze op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde Vlaamse en federale ministers advies verstrekken over elke aangelegenheid die van belang is voor de ontwikkeling van het beleid voor de aanpak van kindermishandeling.

Het tweede element is een stappenplan voor justitie en hulpverlening. Het betreft een positionering en een verduidelijking van de taken van de hulpverlening, politiediensten en van de gerechtelijke overheden met betrekking tot de aanpak van kindermishandeling. Het stappenplan geeft de, laten we zeggen meestal, opeenvolgende stappen weer waardoor een situatie van kindermishandeling kan worden aangepakt. Het moet beschouwd worden als een gedragslijn van kwaliteitsvolle zorg in de aanpak van kindermishandeling ten behoeve van praktijkmensen binnen de hulpverleningssector en de justitiële sector. Het werd ontwikkeld in samenwerking met diverse actoren uit de betrokken sectoren. Volgende stappen worden beschreven: informatie-inwinningsfase, advies, melden, diagnose en onderzoek, zorgplan, opvolging/vervolg en strafuitvoering.

Ten derde zal er iets in staan over informatie en sensibilisatie. Er zal aandacht worden gegeven aan informatieverspreiding ter voorkoming van kindermishandeling. Het betreft hier zowel informatie voor het grote publiek als voor specifieke doelgroepen, zoals toekomstige ouders. Hier komt ook het ruime veld van opvoedingsondersteuning in beeld. Specifieke sensibilisatie zal zich richten naar slachtoffers, signaaldetectoren en medewerkers in de hulpverleningssector en justitiële sector.

Een vierde element is de vorming. Er zal aandacht gaan naar de vorming van de betrokken actoren binnen de jeugdhulpverlening en de gerechtelijke overheden. Hier ligt een opdracht voor onder meer de netwerken in de integrale jeugdhulp.

Wat betreft de inbedding in de bredere problematiek van intrafamiliaal geweld, heb ik al gesignaleerd dat de huidige circulaires COL in evaluatie zijn. Ik kan ook aankondigen dat er binnenkort een interministeriële conferentie (IMC) plaatsvindt over handhaving. We zullen vooral focussen op de relaties tussen Justitie en Welzijn. Het is de eerste keer dat die IMC zal plaatsvinden. Die is opgericht door de vorige minister van Justitie en zal nu door mij met veel enthousiasme gestoffeerd worden met dit soort aandachtspunten. Bij het intrafamiliaal geweld is de coördinatie uiteraard even pertinent.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Dank u, minister. Ik zal uw antwoord nog eens grondig evalueren, want het is veel. Het is blijkbaar meer dan wat de minister van Justitie heeft gezegd. Dat is goed.

Ik heb u er niet direct iets over horen zeggen, maar ik hoop dat in de structuren die worden opgezet, de cellen en het stappenplan, aandacht is voor de problemen waarover wij hier herhaaldelijk hebben gedebatteerd. In concrete situaties op het veld moesten we vaststellen dat niemand ervan schrok dat een bepaald feit zich had voorgedaan, omdat men blijkbaar weet had van de moeilijke situatie waarin de baby's en kleine kinderen zaten. Er waren overlegmomenten geweest tussen hulpverleners, waarbij spijtig genoeg ontbrak dat op een bepaald ogenblik iemand het initiatief had genomen om het kindje te beschermen en het weg te nemen uit de ouderlijke omgeving. Men keek naar elkaar. Niemand leek te mogen ingrijpen. Ik hoop dat er een oplossing komt voor dat punt en dat er een instantie of een verantwoordelijke wordt aangeduid om in die situaties het heft in handen te nemen en in het belang van het kind stappen te ondernemen. Mocht het nog niet in het protocol staan, hoop ik dat u dit meeneemt en mee in overweging neemt. Ik zou u willen vragen om eens te kijken naar alle gevallen die we in het verleden hebben meegemaakt, en die analyseert om na te gaan waar het mis liep en hoe dat in de toekomst kan worden vermeden.

Mevrouw Schryvers, ik weet echt niet waarom u zich geïrriteerd voelt. Ik begrijp niet waarom u tegenover mij zo vreemd doet. Ik heb helemaal niet gezegd dat ik niet blij ben dat het snel gaat, integendeel. Ik wou enkel weten wat erin staat en of mijn bekommernis daarin is opgenomen. Het is echt niet nodig om me in een slecht daglicht te plaatsen.

Is die bekommernis opgenomen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik stel voor om het protocol, als het is gefinaliseerd, eens te bekijken. We kunnen dan nagaan of die bekommernis er voldoende inzigt en hoe we daar verder mee omgaan. Ik ben de onderhandelingen niet op de voet aan het volgen, maar ik zal het eens nakijken. We zullen het hier achteraf bekijken en proberen overeenstemming te bereiken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de zelfstandige kinderdagverblijven

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, collega's, ik verontschuldig me als deze problematiek al bij de bespreking van de beleidsnota aan bod is gekomen, maar ik veronderstel dat in dat geval de vraag wellicht toch onontvankelijk zou zijn verklaard. Dat is niet gebeurd, dus ik denk dat ik nieuwe elementen aanbreng.

Ik denk dat we kunnen vaststellen dat het aantal zelfstandige kinderdagverblijven in Vlaanderen stijgt. Dat is een positieve zaak, gezien de nood aan kinderopvang. Toch kampt de sector nog met een aantal belangrijke problemen. Als mijn informatie juist is, schrijft Kind en Gezin voor dat men per 7 kinderen van minder dan 18 maanden in 1 begeleider moet voorzien. Als men elke dag 21 kinderen opvangt, dan moet men in dat kinderdagverblijf 3 begeleiders hebben. Dat kunnen dan de uitbaatster zijn, plus 2 anderen.

Hoe moeten die worden betaald? Aansluitend bij mijn opmerkingen bij wat mevrouw De Waele zei, denk ik dat de meeste mensen die een zelfstandig kinderdagverblijf opstarten dat met de beste bedoelingen doen. Ze doen dat niet om woekerwinsten te realiseren, maar ze hebben een roeping. Het is evident dat die mensen er hun boterham mee willen verdienen. Maar hoe zit het dan met de lonen? Men wil uiteraard de prijs die men de ouders aanrekent, zo laag mogelijk houden. Daarom gebeurt het in de praktijk dikwijls dat men die begeleiders inschrijft als zelfstandigen.

Kind en Gezin legt vereisten op waaraan dergelijke zelfstandige kinderdagverblijven moeten voldoen. Zo moet er iemand zijn die controle uitoefent – die verantwoordelijk is en uurroosters en dergelijke opstelt. Als zelfstandige is het moeilijk om aan die vereisten te voldoen. Om mijn verhaal in te korten: als de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) controleert, dan zullen al die mensen die in het statuut van zelfstandigen werken, jammer genoeg als schijnzelfstandigen worden beschouwd.

Minister, weet u hoeveel zelfstandige kinderdagverblijven in Vlaanderen zijn, en hoeveel daarvan mensen tewerkstellen die niet het statuut van werknemer hebben? Hebben die laatsten dan het statuut van zelfstandigen, of hebben ze nog een ander, derde statuut? Is onderzocht of leert de ervaring ons iets over de economische leefbaarheid van zelfstandige kinderdagverblijven? Is het wenselijk om over deze problematiek en de mogelijkheid om met zelfstandigen te werken, te overleggen tussen uw diensten en de RSZ? Ik weet dat de RSZ een federale instelling is. En ten slotte: hebben de Vlaamse overheid en Kind en Gezin

volgens u een rol te vervullen in de begeleiding bij de opstart van zelfstandige kinderdagverblijven?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag. Wie de verslagen van de vergaderingen van deze commissie leest, zal vaststellen dat deze problematiek al dikwijls aan bod is gekomen. Wellicht zijn we met zijn allen in blijde verwachting, want het kaderdecreet komt eraan. Ik ben alleszins blij dat ik in de meerderheid een medestander heb gevonden die ervan uitgaat dat zelfstandige kinderdagverblijven er niet om draaien om woekerwinsten binnen te rijden, maar dat die met veel liefde en een hart voor kinderen worden gerund.

Bijkomend wil ik verwijzen naar het feit dat onlangs is beslist om zelfstandige kinderdagverblijven onder het paritair comité 331 onder te brengen, wat voor de lonen van de werknemers van de zelfstandige kinderdagverblijven grote gevolgen heeft. Ik vrees dat zelfstandige kinderdagverblijven het nog veel moeilijker zullen krijgen, want ze zullen voor hun werknemers veel meer moeten bijdragen. Ik vrees dan ook voor de leefbaarheid van een aantal van die zelfstandige kinderdagverblijven.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, collega's, ik heb het eerst over de cijfers. Op 1 januari 2010 waren er 1.378 zelfstandige kinderdagverblijven met een capaciteit van minimum 8 kinderen in Vlaanderen. Het statuut waarin de verantwoordelijken en kindbegeleiders werken in de zelfstandige kinderopvang, wordt niet geregistreerd. Aangezien er geen registratie is van dat statuut, zijn er ook geen concrete ervaringen met de leefbaarheid van kinderdagverblijven naargelang ze al dan niet met het werknemersstatuut werken. De leefbaarheid van de zelfstandige kinderopvang is een permanent aandachtspunt.

De onkostenvergoeding vanuit Vlaanderen, het premiesysteem ad hoc inzake brandveiligheid, toegangsbeveiliging enzovoort, en het systeem van inkomensgerelateerde kinderopvang (IKG) zijn systemen die ervoor moeten zorgen dat overheidsmiddelen naar de zelfstandige kinderdagverblijven vloeien. De economische leefbaarheid is afhankelijk van vele factoren, zoals de huurlast, maar ook het statuut van de werknemers van de kinderdagverblijven. Ik zal dit jaar wellicht nog enkele keren verwijzen naar het kaderdecreet Kinderopvang dat we momenteel uitwerken. Ook de leefbaarheid van de zelfstandige sector zal immers bij de opmaak van het decreet en de hiermee samenhangende reorganisatie een belangrijk aandachtspunt zijn. We zullen die mensen uiteraard niet in onoverkomelijke problemen brengen.

De discussie over het statuut is uiteraard een beetje een voorafname van de hoorzitting die we zo-even hebben beslist te houden. Of het gaat om zelfstandigen of werknemers, is niet zozeer een zaak van het decreet op de kinderdagverblijven, maar vooral een arbeidsrechtelijke, fiscale en socialezekerheidskwestie. Daarvoor is de federale overheid bevoegd. Mevrouw Dillen heeft al naar de kwalificaties verwezen. Als er daarover een discussie is – gaat het om een werknemer of om een zelfstandige? –, dan zullen we dat weten op het moment dat de arbeidsrechtbank de kwalificatie ondergeschikt verband daarin opneemt en zegt dat het zal gaan over een werknemersstatuut dan wel over een zelfstandige. Er is niet direct een rol weggelegd voor Kind en Gezin om in het kader van die problematiek met de RSZ te overleggen. Als er overleg moet plaatsvinden over dat statuut, zal de verantwoordelijkheid bij de werknemer liggen, en de zelfstandige en de werkgever of de organisator.

In een debat over de toekomstige organisatie van de sector zullen we de interferenties met de federale regelgeving moeten bekijken. We zullen moeten nagaan of de Vlaamse overheid daarover afspraken moet maken. Op dit moment specifiek voor individuele kinderdagverblijven vervult Kind en Gezin die rol niet.

Het probleem ligt mijns inziens niet zozeer bij het statuut van de zelfstandige, of in de mogelijkheid om met zelfstandigen of werknemers te werken. Dé vraag is hoe de leefbaarheid van een zelfstandige voorziening kan worden verzekerd. Het opmaken van een decreet kinderopvang en de uitvoeringsbesluiten kunnen daartoe een mogelijkheid bieden. In de ondersteuning van de zelfstandige kinderopvang heeft de Vlaamse overheid zeker en vast een opdracht. Er is het Agentschap Ondernemen waarbinnen zowel advies als investeringssteun – via KidsInvest, een investeringsfonds onder PMV – mogelijk zijn. Het Agentschap Ondernemen begeleidt starters en bestaande ondernemingen. Ook voor de kinderopvang worden daar inspanningen gedaan, bijvoorbeeld indien ze problemen ondervinden inzake bedrijfsvoering.

Daarnaast biedt Kind en Gezin de zelfstandige voorzieningen een uitgebreide dienstverlening aan: informatieverstrekking via website, infolijn en kwaliteitshelpdesk over vele mogelijke onderwerpen zoals kwaliteit, veiligheid, voeding, opvoeding, crisis- en gevaarsituaties. Elke ondernemer in de kinderopvang kan gratis infrastructureel advies krijgen, indien mogelijk zelfs met plaatsbezoek. Kind en Gezin heeft een specifieke dienstverlening voor starters in de kinderopvang. Jaarlijks worden provinciale infomarkten voor hen georganiseerd. Er is aangepast brochuremateriaal, er is begeleiding bij de opmaak van een dossier en doorverwijzing naar bevoegde instanties enzovoort. Maar ook hier geldt dat het kaderdecreet mogelijkheden biedt om de relatie tussen het zelfstandig ondernemerschap en de overheid verder te optimaliseren.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Versta me niet verkeerd, ik weet dat u en de voltallige regering echt wel inspanningen doen voor de kinderopvang. Inzake de economische leefbaarheid van de zelfstandige kinderdagverblijven spelen de personeelskosten wel degelijk een grote rol. Ook andere kosten zoals elektriciteit, huur, eten enzovoort kunnen doorwegen. U hebt aangehaald dat er geen registratie gebeurt door Kind en Gezin. Ik neem aan dat aan Kind en Gezin toch wordt gemeld wanneer zelfstandige kinderdagverblijven overkop gaan. Kind en Gezin moet er op zijn minst toch weet van hebben omdat er ouders in de problemen komen met de opvang van hun kinderen. Misschien kan er voor de toekomst eens worden nagegaan wat de reden is van de stopzetting van zelfstandige kinderdagverblijven. Misschien is dat nuttig in het onderzoek van het kaderdecreet dat u aankondigt.

De schijnzelfstandigheid is inderdaad een arbeidsrechtelijke situatie. De bepalingen van Kind en Gezin – die moeten er zijn, begrijp me niet verkeerd – houden natuurlijk wel in dat de RSZ het niet anders kan interpreteren dan als schijnzelfstandigheid. Er moet een verantwoordelijke zijn, iemand die de leiding heeft. Als dat er is op een werk, dan werkt die persoon als schijnzelfstandige. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Er is de afgelopen tijd heel veel discussie geweest over de arbeidsrechtelijke situatie en de schijnzelfstandigheid. Vroeger werkten in de ziekenhuizen kinesisten in loondienst, nu zijn dat allemaal zelfstandigen. Die hebben een RSZ-nummer. Voor zover ik weet, worden die door de federale RSZ wel ongemoeid gelaten.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik wil niet heel de zaak uitdiepen. We zullen de gelegenheid nog wel krijgen naar aanleiding van de hoorzitting.

De personeelskosten spelen een grote rol inzake de economische zelfstandigheid. In het overgrote deel van de gevallen hebben de eventuele personeelsleden geen werknemersstatuut. Daar heerst een grijze zone. Hebt u weet van probleemsituaties? De medewerkers zijn vaak niet ingeschreven omdat de kostprijs te hoog oploopt voor de zelfstandige. Die laatste loopt echter wel een enorm risico. Ik weet dat dit federale materie is. Als die medewerker tijdens

het werk een arbeidsongeval heeft – in strikt juridische termen is het juist geen arbeidsongeval – kan dat grote gevolgen hebben. Bent u op de hoogte van dergelijke situaties?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Kunt u iets meer zeggen over paritair comité 331, minister? Wat ligt er aan de basis om dat op te leggen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Dat paritair comité is een kwestie van arbeidsrecht en -verhoudingen. Ik kan daar moeilijk zelfs nog maar een uitspraak over doen. Ik kan niet antwoorden op de vraag onder welk paritair comité een kinderdagverblijf ressorteert. Er is een paritair comité voor gesubsidieerde initiatieven, en er is een residuair paritair comité. Ik ben daar niet voor bevoegd. Die kwalificaties worden op een ander niveau bepaald.

Het is niet uitgesloten, mevrouw Dillen, dat zich zulke situaties voordoen, maar ik ben er niet van op de hoogte.

Aan dat soort zaken zitten twee dimensies. Het is wellicht zo dat wij met een decretaal kader organieke verplichtingen kunnen opleggen aan de organisatie. Het zou kunnen dat men die kan waarmaken binnen verschillende arbeidsrechtelijke verhoudingen. U geeft een goed voorbeeld. In een ziekenhuis kunnen binnen eenzelfde erkenningensysteem de juridische kwalificatie van de arts, de paramedicus enzovoort, verschillend zijn. Of dat dan een werknemer is of niet, zullen we op dit beleidsniveau niet uitklaren. Dat zal een ander niveau moeten doen. Als dat niet gebeurt, zal de kwalificatie door de arbeidsrechtbank worden opgelegd. Dat wil niet zeggen dat we geen aandacht moeten besteden aan de leefbaarheid. Als we een kaderdecreet maken en daarin de erkenningscriteria formuleren, bepalen we mee de context waarin dit soort activiteiten wordt georganiseerd. We moeten bekijken hoever we dat specificeren en ruimte laten om daar invulling aan te geven. Op dit moment ben ik niet in de positie om op de sociaalrechtelijke aanpak of boekhouding toe te zien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sophie De Wit tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de financiële gezondheid van de Vlaamse vzw-woonzorgcentra

De voorzitter: Mevrouw De Wit heeft het woord.

Mevrouw Sophie De Wit: Ik heb deze vraag ingediend naar aanleiding van de MARA-studie (Model for Automatic Resthome Analysis) die werd gepresenteerd op 21 januari 2010. De studie omvat een financiële doorlichting. Daaruit blijkt dat de meeste vzw-rusthuizen in 2008 financieel gezond waren. 75 percent van de rusthuizen haalde een goede score. In 2007 was dat nog 77, maar het blijft nog altijd grote onderscheiding.

Ik denk dat de gezonde financiële situatie vooral te danken is aan het feit dat de overheid voor een groot deel subsidieert. Toch nog net bijna 50 percent van de kosten voor het verblijf wordt door de overheid gedragen, en een kleine 48 percent door de bejaarde. Die prijzen blijven jaarlijks stijgen. In 2010 zal de gemiddelde kostprijs van een dergelijk verblijf die mensen zelf zullen moeten betalen, ongeveer 47 euro per dag bedragen. Daarom dringt Zorgnet Vlaanderen aan op een systeem waarbij de kostprijs, de eigen bijdrage van de bewoner in zo'n woonzorgcentrum, zo veel mogelijk beperkt blijft. Dat staat trouwens ook in het Vlaams regeerakkoord. Nu wordt een groot deel van de loonkosten door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) betaald, maar men zal dat eigenlijk pas kunnen bereiken door die personeelskosten volledig ten laste te nemen. Daarvoor is er

natuurlijk een goed overleg nodig met de federale regering, zodat we toch die doelstelling kunnen verwezenlijken.

Ook blijkt uit de financiële doorlichting dat de rusthuizen op zich over onvoldoende cashflow beschikken voor grote investeringen, wat leidt tot de situatie dat ze gebouwen laten optrekken en die nadien huren. De instellingen zijn geen eigenaar van de gebouwen waarin ze huizen, omdat ze onvoldoende liquide middelen hebben om dat te doen. Dat is natuurlijk een probleem. Dat blijkt ook voldoende uit de studie. Er komt een en ander op ons af. Dan denk ik aan de vergrijzing. Binnenkort zullen 65.000 mensen een beroep moeten doen op een dergelijke huisvesting. Er is een tekort aan mantelzorg en andere mogelijkheden. Een blijvende investering door de overheid zal nodig zijn, via het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

Minister, hoe beoordeelt u zelf de resultaten van de MARA-studie? Zult u naar aanleiding van die studie overleg plegen met uw federale collega, zodat we die kostprijs voor het verblijf en de eigen bijdrage daarin zoveel mogelijk kunnen beperken? In welke mate zal extra worden tegemoetgekomen met het oog op de te beperkte cashflow van de rusthuizen om grote investeringen te doen? Ik ben me ervan bewust dat een deel van deze vraag al achterhaald is door het VIPA-decreet, dat vorige week is goedgekeurd en meer mogelijkheden geeft, zoals pps.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borghet heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borghet: Ten behoeve van mevrouw De Wit wil ik erop wijzen dat de commerciële rusthuizen er vandaag in slagen om, zonder het VIPA en andere subsidies en terwijl ze toch alle normen naleven, toch lagere dagprijzen te vragen dan de vzw's vandaag. Dij cijfers kunt u opvragen bij de Federale Overheidsdienst Economie.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, ik wil er vooraf op wijzen dat er momenteel drie soortgelijke studies zijn uitgevoerd, over de financiële toestand van onze ziekenhuizen, van onze psychiatrische ziekenhuizen en van onze woonzorgcentra. Het zou interessant zijn om al die studies eens kort te overlopen. Ze geven immers op een goede manier aan wat de financiële toestand is van al die soorten instellingen. In dit geval gaat het over een doorlichting van de woonzorgcentra. De studies zijn ook interessant in die zin dat ze de betrokkenen in de sector toelaten aan benchmarking te doen: die kunnen zien welke positie ze innemen. De studies zijn voldoende ver ontwikkeld om een goed overzicht te geven. Ik ben aanwezig geweest bij de drie presentaties. We merken een aantal trends, die uiteraard veel te maken hebben met federale materie. Dan gaat het over de financiering van de ziekteverzekering. Dit geeft een goed beeld van de financiële toestand in de betrokken instellingen.

Als Vlaams minister bevoegd voor de residentiële ouderenzorg heb ik uiteraard met aandacht de tekst doorgenomen van de financiële analyse van de vzw-sector ouderenzorg in Vlaanderen, zoals die door Zorgnet Vlaanderen, Partezis en Dexia voor de derde keer werd gerealiseerd. De studie verschaft immers belangrijke macro-economische informatie over de financiële gezondheid van de Vlaamse vzw-ouderenvoorzieningen en laat ook toe een aantal trends na te gaan die belangrijk zijn voor de betaalbaarheid van het verblijf in een woonzorgcentrum uitgbaat door een vzw.

De studie draagt ook in belangrijke mate bij tot het verwerven van verder inzicht in de financiële stromen binnen de betrokken voorzieningen en het detecteren van de impact van externe factoren op de kostprijs van het verblijf in de voorziening. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de impact van de sterk gestegen energiekosten. Die elementen zijn belangrijk in het kader van de bepalingen in het regeerakkoord met betrekking tot de betaalbaarheid van een verblijf in een woonzorgcentrum. Daar hebt u trouwens op gezinspeeld. Beleidsmatig laat het rapport ten slotte ook toe om de impact van diverse overheidsmaatregelen op de financiële stromen binnen de voorzieningen te detecteren. Wat Vlaanderen betreft, denk ik daarbij in eerste

instantie aan de impact van de gewijzigde VIPA-subsidiëring. In de nieuwe financieringsregeling van het VIPA worden de subsidies nu uitgekeerd via een gebruikstoelage over een periode van 20 jaar, die op een specifieke wijze moet worden geboekt in de boekhouding van de betrokken voorzieningen. De voorzieningen moeten echter verbintenissen op lange termijn afsluiten om de bouwwerken te financieren. Voorheen kreeg men onder voorwaarden de bouwsubsidies – 50 tot 60 percent van het investeringsbedrag – volledig uitbetaald tijdens de bouwfase.

De studie concludeert dat, door de specifieke boekingsmethode van die investeringssubsidies, de solvabiliteit van de voorzieningen licht onder druk gekomen is. Als gevolg van de nieuwe financieringsmethode voor dergelijke projecten worden de voorzieningen bovendien verplicht om meer een beroep te doen op externe financiering. Dan gaat het over vreemd vermogen op lange termijn. In de toekomst zal daardoor de financiële schuldgraad van de voorzieningen – het percentage van de activa dat wordt gefinancierd met een financiële schuld op lange of korte termijn – verder toenemen. Ook wat de cashflow – de capaciteit om toekomstige schulden terug te betalen – betreft, zal het opvolgen van de terugbetalingscapaciteit een belangrijk element worden in het kader van de toenemende kredietverlening die nodig zal zijn om de investeringen te financieren, als gevolg van de gewijzigde financiering door het VIPA.

De impact van de subsidiëring van de loonkosten door het RIZIV en de diverse maatregelen die de federale overheid heeft genomen, komt in deze studie ook duidelijk aan bod. Ik denk onder meer aan de financiering van de meerkost van de federale sociale akkoorden voor het omkaderend personeel; de aangepaste financiering van kortverblijf – leegstand en liaison-functie – en dagverzorging, met onder meer het transport; de verdere reconversie van ROB-bedden (rustoorden voor bejaarden) naar rvt-bedden (rust- en verzorgingstehuizen); de financiering van producten voor handhygiëne en ter bestrijding van infectieziektes; de vorming inzake zorg voor dementerenden en de bijkomende omkadering met het oog op palliatieve zorgen in de voorzieningen. De studie concludeert dat de woonzorgcentra voor het eerst meer middelen hebben ontvangen voor hun werking van het RIZIV dan er uit de inning van de dagprijzen komen. Dat is een belangrijk keerpunt.

Ook wordt vastgesteld dat de woonkosten – de kosten die rechtstreeks te maken hebben met de huisvesting van de bewoner – in de afgelopen jaren met 18,9 percent zijn gestegen. Daarvoor is voornamelijk de stijgende energiekost – met 44,1 percent op 4 jaar tijd – verantwoordelijk. Ik ben me er goed van bewust dat een blijvende aandacht voor een correcte financiering van de voorzieningen, zelfs in deze economische moeilijke tijden, voor alle betrokken partijen cruciaal blijft om de financiële gezondheid van de voorzieningen te kunnen garanderen, zodat ze hun maatschappelijke rol voort kunnen vervullen. Specifiek vanuit Vlaanderen zullen de inspanningen worden voortgezet om via het VIPA te voorzien in een financiering van de investeringen in infrastructuur en zal, in uitvoering van het regeerakkoord, een systeem ter begrenzing van de kosten van een verblijf in een woonzorgcentrum worden onderzocht.

Wat uw specifieke vraag betreft over het overleg met mijn federale collega over deze studie, ik zal de studie inderdaad onder haar aandacht brengen. Ik wil u wat dat betreft toch al zeggen dat er, in het overleg dat sinds 1997 tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten plaatsvindt over het te voeren ouderenzorgbeleid, steeds aandacht werd geschonken aan die financiële aspecten. Heel wat van de net geciteerde maatregelen van het RIZIV zijn bijvoorbeeld een direct uitvloeisel van de besprekingen die daarover door de diverse werkgroepen voor ouderenzorg in de schoot van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid worden gevoerd. Ik verbind me er dan ook toe om die inspanningen, in overleg met de federale collega's, onverkort voort te zetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer John Crombez tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vergoeding voor het gebruik van muziek in instellingen

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Voorzitter, minister, ik heb een zeer korte vraag, temeer omdat de discussie al lang bestaat. Mijn vraag gaat over de betalingen die de Belgische vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM) vraagt aan diverse instellingen, waaronder de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning (CKG's). In het verleden zijn daar al wat onderhandelingen en gesprekken over geweest met SABAM zelf. Ik stel de vraag vanuit het standpunt dat het niet evident is dat in veel van die instellingen voor het meest eenvoudige gebruik van muziek een vergoeding wordt gevraagd. Intussen is SABAM wel aan het factureren, onder meer aan de CKG's.

Minister, wat is uw standpunt over het feit dat SABAM momenteel voor het gebruik van muziek factureert aan de CKG's en aan andere sociale instellingen? Zijn er momenteel nog onderhandelingen en wat is de stand van zaken? Is het uw mening dat de CKG's zullen moeten betalen als er geen snelle conclusie komt aan eventuele onderhandelingen?

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Minister, niet enkel SABAM int auteursrechten, voor de componisten en de auteurs van de muziek. Er is ook nog de billijke vergoeding voor de uitvoerende artiesten. Dat bestaat nog niet zo lang. Die mensen proberen ook overal zoveel mogelijk te innen.

Ik voel me niet de vertegenwoordiger van de artiesten en de muzikanten, maar we moeten toch toegeven dat er steeds meer bevolkingscategorieën zijn die vinden dat ze dat niet moeten betalen. De jeugdverenigingen vinden dat ze dat niet moeten betalen, zoals in de vorige legislatuur uitgebreid aan bod kwam in de commissie Cultuur. De tandartsen vinden dat ze geen auteursrechten moeten betalen. Er is een hele rel geweest over de muziek die tandartsen in hun praktijkruimte spelen. Het gaat zo ver dat een groep muzikanten-tandartsen zelf een cd heeft opgenomen om in hun praktijkruimte te spelen.

De kern van de discussie, minister, is: wat is een privé-uitvoering en wat is een publieke uitvoering van muziek? Daar ligt het kalf gebonden. Over een rustoord kan men zeggen dat het het verlengstuk of vervangstuk van de privéleefomgeving van de mensen is. Dan lijkt het duidelijk dat het geen publieke uitvoering is. Er zijn andere omstandigheden waarin het niet zo duidelijk is. Goed, het gaat hier weer over een federale materie, minister, maar ik denk dat u toch ook initiatieven kunt nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik steun de vraag van de collega. Als OCMW-voorzitter ben ik in het verleden ook herhaaldelijk in discussie moeten gaan daarover.

Wij hebben vandaag per mail bericht gekregen dat SABAM gisteren besloten heeft om naar een bijkomend overleg te gaan met het Verbond Sociale Ondernemingen (VSO). Ze zijn blijkbaar bereid om te zoeken naar een oplossing voor de socialprofitsector. 15 februari was de uiterste indieningsdatum van de licentieovereenkomst. Er wordt melding gemaakt dat die niet van toepassing is voor de socialprofitsector.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: De heer Crombez heeft het vooral over de CKG's. Hoe is de toestand bij de rest van de sector?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Er geldt inderdaad een verplichting tot betaling van de SABAM-vergoeding volgens federale regelgeving voor alle werkgevers, al zijn kleinere ondernemingen tot acht voltijdse equivalenten vrijgesteld van betaling. Mijn standpunt is duidelijk: in sociale instellingen, zoals rusthuizen, kinderopvang, gehandicaptenzorg en jeugdzorg, mag die vergoeding niet worden aangerekend omdat zij de thuissituatie vervangen of omdat muziek binnen deze settings een pedagogische meerwaarde biedt. Ik volg u volledig, mijnheer Crombez.

Over de betaling van de SABAM-vergoeding in de sector van de kinderopvang en de CKG's vond in de loop van 2009 een eerste contact plaats tussen SABAM en Kind en Gezin. Doel van deze contacten is om na te gaan of er, in navolging van de sector onderwijs, een vrijstelling verleend kan worden voor het gebruik van muziek in deze settings, vanuit het idee dat het spelen van muziek pedagogisch verantwoord en noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een kind. Voor de CKG's kan bijkomend geargumenteed worden dat het verblijf de thuissituatie vervangt en dat het afspelen van muziek in deze context niet zomaar gelijkgesteld kan worden met openbaar gebruik.

Tijdens het eerste overleg tussen Kind en Gezin en SABAM werd afgesproken dat Kind en Gezin een concreet voorstel van aanpak met voorstellen tot vrijstelling zou uitwerken. Dit werd door Kind en Gezin ook besproken op het overleg dat zij binnen hun administratie hebben met de sector, in eerste instantie met de sector van de kinderopvang. Nog deze maand is een tweede overleg gepland tussen Kind en Gezin en SABAM om een concreet voorstel tot aanpak te bespreken. Blijkbaar wordt daar vanuit SABAM dus ook ruimte voor gecreëerd. Dit voorstel gaat uit van een volledige vrijstelling van de brede kinderopvangsector, ook de CKG's, van de SABAM-vergoeding. Ik hoop ten stelligste dat men tot een aanvaardbare regeling kan komen.

De heer John Crombez: Dank u wel, minister, voor uw duidelijk standpunt. Het is inderdaad muggenziften als het gaat om instellingen of voorzieningen waar enkel een personeelslokaal is waar muziek wordt gespeeld. Zover gaat het. Het is belangrijk om het te definiëren zoals u het doet, waarbij het gaat om de instellingen. Het is geen goed idee om een onderscheid te maken naar wachtmuziekjes aan het onthaal, personeelslokalen en dergelijke. De invoering is federale materie, maar het moet vanuit de Vlaamse optiek worden onderhandeld en bekeken. Het betreft de financiering en werking. Ik vind het maar al te gek dat de non-profitsector in brede zin daarvoor zou betalen, ook voor de ruimtes waar kinderen of andere bewoners niet komen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, zou het mogelijk zijn om een overzicht te geven van de stand van zaken in heel de sector? U hebt verwezen naar Kind en Gezin, maar er zijn ook de rust- en verzorgingstehuizen en de serviceflats. De heer Strackx zegt dat het een verlengstuk is van thuis, maar dat is niet volledig zo. Zeker in de moderne voorzieningen zijn er gemeenschappelijke ruimtes waar een breder publiek toegelaten is. Ik zou het heel interessant vinden om zo'n volledig overzicht te krijgen.

Minister Jo Vandeuren: We zullen dat bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een meerjarenakkoord voor de zorg- en non-profitsector

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister, er staat u een zeer interessant jaar te wachten. De cao's in de brede social-profitsector zijn afgelopen of lopen af. Dan is het gebruikelijk dat de werknemersorganisaties een eisenbundel op tafel leggen. Vorige week is dat ook gebeurd.

Ik volg de materies Welzijn en Werk op. De socialprofitsector is altijd een zeer interessant laboratorium voor sociale innovatie in ons land en onze regio gebleken. In deze sector is de vernieuwing ingevoerd om vijfjaarlijkse akkoorden af te sluiten, terwijl het normale ritme een tweejaarlijks akkoord is. Ook de afstemming van sectoren en subsectoren op elkaar is uniek te noemen. Dat heeft ook met de afstemming van het Vlaamse op het federale niveau te maken. Er zijn ook inhoudelijke vernieuwingen, zoals eindeloopbaanexperimenten en de harmonisatie van de lonen van mensen die in verschillende instellingen hetzelfde werk uitvoeren, maar voorheen met loonsverschillen tot 20 percent werden geconfronteerd. Ook inzake opleidingen is er vernieuwd. Het gaat altijd om tripartite onderhandelingen, van overheid, werknemers en werkgevers die samen aan tafel zitten. Dat maakt het dus een vrij uniek, interessant gegeven.

Kunt u daarom een aantal reacties geven op de eisenbundel die de vakorganisaties deze week hebben ingediend? De eerder opgesomde innovaties zijn ingevoerd tijdens afgelopen cao-onderhandelingen. Nu oogt de eisenbundel vrij klassiek: men vraagt een koopkrachttoename en een verlaging van de werkdruk dankzij bijkomend personeel. Dat zou natuurlijk budgettaire implicaties hebben. Vandaar dat ik graag een eerste reactie zou willen vernemen. Wat is uw inschatting van de budgettaire implicaties? Kunt u bevestigen dat een akkoord tegen september haalbaar is? Dat is in een eerste reactie van de kabinetten van premier Letermé en minister-president Peeters gezegd. En hoe ziet u de afstemming met het federale niveau, wat, gezien de voorgeschiedenis, toch wel belangrijk is?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, collega's, ik ga ervan uit dat u de sector voldoende kent om te kunnen waarderen dat ik niet erg gedetailleerd op de kwestie kan ingaan. Ik geef u toch enkele antwoorden. De vakbondsorganisaties bezorgden hun eisenbundel voor de non-profitsectoren op 2 februari 2010 aan de Vlaamse Regering. Het gaat om een bundeling van de eisen voor alle non-profitsectoren: zowel de Vlaamse sectoren zoals de opvoedingsinstellingen, de diensten voor gezinszorg en de kinderkribben als de federale sectoren zoals de ziekenhuizen, de rusthuizen, de thuisverpleging en de rvt's. Het is vandaag nog te vroeg om een exacte budgettaire impact te geven, want de eisenbundels moeten nog volledig worden geanalyseerd.

Op basis van de eisenbundel wordt nagegaan welke cijfergegevens er nodig zijn om het budgettaire effect van de eisen te berekenen. Een eenvormige lijst van definities moet ertoe leiden dat de cijfers onderling vergelijkbaar zijn, zodat bewerkingen kunnen gebeuren. Bovendien wens ik te benadrukken dat de socialprofit- of non-profitsector een ruimer terrein bestrijkt dan enkel welzijns- en gezondheidssectoren. Het gaat immers ook over sociale economie en sociale huisvesting, alle tewerkstellingsprogramma's, sport, de sociaal-culturele sector, inburgering, de sector jeugd en onderwijs, en ontwikkelingssamenwerking.

De verschillende administraties treffen momenteel de nodige voorbereidingen om de onderhandelaars zo goed mogelijk te ondersteunen. Een stappenplan is in voorbereiding. Uit de ervaring met vorige onderhandelingen blijkt dat er vooreerst overleg nodig is om de eisenbundels concreet te kunnen vertalen. Dat moet ertoe leiden dat wordt verduidelijkt welke voorstellen er voor welke sectoren in zijn opgenomen. Verder moet dat toelaten om de budgettaire impact van de gevraagde maatregelen te kunnen berekenen. Nadien is het pas mogelijk om rond de tafel te gaan zitten en onderhandelingen te voeren. De voorbereidende vergaderingen zullen binnenkort opstarten.

Het vorige akkoord loopt tot 1 oktober 2010. De uitvoering ervan heeft betrekking op de periode van 1 januari 2006 tot 31 december 2011 voor het luik uitbreidingsbeleid en op de

periode van 1 januari 2006 tot 31 december 2010 voor de luiken koopkracht en kwaliteitsverbetering. Ik kan niet vooruitlopen op de resultaten van de onderhandelingen en wens niemand op een tijdslimiet vast te pinnen vooraleer we samen het tijdspad hebben bepaald.

Overleg met de federale overheid is evident, gelet op het feit dat de eisenbundel zowel eisen voor het Vlaamse niveau als voor het federale niveau bevat. Een constant overleg met de federale bevoegde minister is dan ook nodig.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat u een slag om de arm wilt houden. Het is aangewezen om niet in deze commissie te onderhandelen. Uw methode is klassiek: u probeert eerst verduidelijking over de eisen te krijgen, om vervolgens te berekenen wat het zou kosten en dan onderhandelingen op te starten.

Het antwoord over de timing lijkt me toch een beetje in tegenspraak te zijn met wat daarover in de pers is verschenen. Ik neem akte van wat u zegt. Ik denk dat het goed is dat u met de federale overheid overlegt, want de sector wil de zaak globaal aanpakken. Het lijkt me dan ook logisch dat een en ander op elkaar wordt afgestemd, al worden de onderhandelingen apart gevoerd. En u hebt dat bevestigd.

Het klopt dat de lopende cao's in oktober 2010 ten einde lopen. Dat betekent ook dat vandaag nog verbintenissen worden uitgevoerd. In het verleden is een werkgroep opgericht die initiatieven inzake jobcreatie en toeleiding zou nemen. Is dat gebeurd? Of zijn er dit jaar nog nieuwe initiatieven te verwachten?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: De opmerking van de heer Van Malderen is merkwaardig. Ik neem aan dat u zich niet zult laten vastpinnen op een timing. U drukte het vrij plastisch uit. Wij verwachten evenmin dat u zegt wanneer er concrete resultaten mogen worden verwacht. Voor die resultaten bent u trouwens niet alleen verantwoordelijk: er zitten nog andere partijen rond de tafel. Maar het kan toch niet de bedoeling zijn om alles op de lange baan te schuiven? Tegen de herfst van 2010 moeten er toch verbintenissen zijn uitgewerkt? Want tegen dan lopen de huidige af.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik denk dat u mijn vraag verkeerd hebt begrepen. In de lopende cao's zijn er op het vlak van de uitbreiding en de toeleiding een aantal verbintenissen aangegaan. Dat zijn zaken die men plant, maar waarvan de uitvoering niet altijd automatisch en onmiddellijk gebeurt. Ik probeer te peilen in welke mate de uitvoering van verbintenissen in de lopende cao's al is gebeurd, en in de mate dat dit niet is gebeurd, of die dan op het overleg opnieuw ter sprake komen. Dat wil ik weten, en ik had het niet over het eventueel op de lange baan schuiven van nieuwe onderhandelingen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik probeer te begrijpen wat het probleem is. Uiteraard wordt er een evaluatie gemaakt van de lopende engagementen. Het element jobcreatie zit ook al in het werkgelegenheidsplan dat is uitgewerkt, en daarover wordt ook overlegd. Dat komt dus aan bod.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■